

Marek Kuchciński

1) Opis czynu i stanu faktycznego

W dniu 16 grudnia 2016 r. odbywało się 33. posiedzenie Sejmu RP. Zgodnie z odbywało się III czytanie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2017 roku.

Obrady w czasie rozpatrywania tego punktu porządku dziennego prowadził Marszałek Sejmu Marek Kuchciński – w czasie rozpatrywania wniosków mniejszości do ustawy budżetowej pytanie chciał zadać poseł Michał Szczerba - zdążył jedynie powiedzieć „Panie Marszałku Kochany! Muzyka łagodzi obyczaje. Dlatego Warszawa jest...”. W tym momencie prowadzący obrady Marszałek Sejmu wyłączył posłowi mikrofon i wykluczył go z obrad.

Po wznowieniu obrad Marszałek - pomimo wezwań posłów o cofnięcie decyzji w przedmiocie wykluczenia Michała Szczerby przystąpił do rozpatrywania kolejnego wniosku mniejszości. Po przeprowadzeniu kolejnego głosowania okazało się, że na Sali Obrad nie było kworum i w tym momencie posłowie opozycji zablokowali mównicę sejmową, a Marszałek zarządził przerwę w obradach z powodu owego braku kworum.

Marszałek Sejmu w dniu 16 grudnia 2016 r. na zwołanym Konwencie Seniorów zwrócił się z prośbą do przewodniczących wszystkich klubów parlamentarnych o umożliwienie prowadzenia obrad w Sali Plenarnej i odstąpienie od blokowania mównicy. Z uwagi na brak reakcji podjęto decyzję o zmianie miejsca posiedzenia na Salę Kolumnową.

Posłowie zostali poinformowani drogą sms o godzinie i miejscu wznowienia obrad Sejmu. Marszałek Sejmu o godzinie 21:40 ogłosił posłom obecnym w Sali Kolumnowej wznowienie obrad, które zakończono o godzinie 23:24.

W wyniku licznych zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa Prokuratura Okręgowa w Warszawie, wszczęła śledztwo pod sygn. akt I Ds 209.2016, które postanowieniem z dnia 02 sierpnia 2017 r. umorzyła m.in. w sprawie niedopełnienia w dniu 16 grudnia 2016 r. w Warszawie przez Marszałka Sejmu RP swoich obowiązków poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie w sali im. Kazimierza Pużaka kontynuacji 33. posiedzenia Sejmu RP VIII Kadencji w sposób uniemożliwiający posłom opozycji wykonywanie uprawnień i obowiązków wynikających z Regulaminu Sejmu RP oraz ustawy o wykonywaniu praw i obowiązków przez posłów i senatorów, tzn. aktywnego udziału w posiedzeniu Sejmu, możliwości zadawania pytań, składania wniosków formalnych oraz udziału w głosowaniu, co stanowiło działanie na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego.

W wyniku zażaleń zawiadamiających prawidłowość postanowienia o umorzeniu badał Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie pod sygn. akt VIII Kp 1335/17, który finalnie w dniu 18 grudnia 2017 roku postanowienie Prokuratora uchylił i przekazał mu sprawę do dalszego prowadzenia.

Jako przyczynę wskazanej wyżej Sąd przyjął m.in. iż Marszałek Sejmu dopuścił się naruszenia podstawowych praw posłów opozycji w zakresie:

1. okoliczności zawiadomienia ich o zmianie miejsca posiedzenia Sejmu,
2. perturbacji związanych z dostaniem się na Salę Kolumnową,
3. próby uczestniczenia tychże posłów w 33 posiedzeniu Sejmu oraz działań, które im to uniemożliwiły.
4. braku reakcji na zgłaszane przez posłów wnioski formalne i nie udzielanie im głosu podczas trwania obrad w Sali Kolumnowej.
5. zachowania kworum w czasie posiedzenia oraz jego jawności.

Po zrealizowaniu wskazań Sądu Okręgowego co do dalszego biegu śledztwa Prokuratura Okręgowa w Warszawie postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2018 r. ponownie umorzyła śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełniania obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy publicznych w związku z przygotowaniem i przebiegiem 33 posiedzenia Sejmu RP w dniu 16 grudnia 2016 r. tj. o czynny z art. 231 § 1 kk i art. 271 § 1 kk”

Jak poinformowano komunikacie prasowym, w sprawie nie doszło do wyczerpania znamion czynów zabronionych i nie doszło do popełniania czynów w zakresie niewpuszczenia na teren Sali Kolumnowej posłów opozycji. „W tym zakresie prokurator podtrzymał podstawy prawne umorzenia poszczególnych wątków śledztwa, jak też argumentację przedstawioną w pierwotnym postanowieniu o umorzeniu śledztwa. W poszczególnych wątkach została ona ponadto uzupełniona o ustalenia wynikające z materiału dowodowego uzyskanego po uchyleniu decyzji prokuratora przez sąd” - podała prokuratura.

2) Identyfikacja podstawy prawnej czynu

W zakresie odpowiedzialności karnej opisywane czynność winna zostać rozpatrzona pod kątem zaistnienia znamion przestępstwa z art. 231 § 1 kk.

Zgodnie z poglądami doktryny [Duże Komentarze Becka. Wydanie 7 rok 2021 pod red. A. Grześkowiak] czynność sprawcza może polegać na działaniu (przekroczenie uprawnień) lub zaniechaniu (niedopełnienie obowiązków). Dla zrekonstruowania szczegółowego zakresu normy prawnokarnej niezbędne będzie sięgnięcie do przepisów określających zakres uprawnień i obowiązków funkcjonariusza publicznego wynikających z zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, na co składają się nie tylko przepisy ustaw i rozporządzeń wykonawczych, lecz także regulaminów czy statutów [Marek, Kodeks karny, 2010].

Warunkiem odpowiedzialności karnej jest działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Jeżeli doszło do przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariusza publicznego, ale nie prowadziło ono do powstania szkody, zachowanie takie może być jedynie podstawą odpowiedzialności służbowej lub dyscyplinarnej (zob. post. SN z 25.2.2003 r., WK 3/03]. Przez szkodę należy rozumieć zarówno szkodę materialną, jak i niematerialną, w tym krzywdę moralną, co się wiąże z różnym charakterem dóbr, którym może zagrażać omawiane przestępstwo (zob. uchw. SN z 29.1.2004 r., I KZP 38/03].

Przenosząc powyższe rozważania co do przepisów określających zakres uprawnień i obowiązków w niniejszej sprawie to podstawowym prawem i obowiązkiem posła jest czynne uczestnictwo w pracach Sejmu (art. 3 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora). Posłom - zgodnie z treścią art. 4 - zapewnia się warunki niezbędne do skutecznej realizacji ich obowiązków oraz ochronę praw wynikających ze sprawowania mandatu. Natomiast Marszałek Sejmu na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 i 12 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora czuwa nad tokiem prac Sejmu i udziela posłom niezbędnej pomocy w ich pracy.

Nadto jak wskazał Sąd Okręgowy w Warszawie we wskazanym wyżej postanowieniu sygn. akt VIII Kp 1335/17: „zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że Marszałek Sejmu nie reagował na zgłaszane przez posłów wnioski formalne i nie udzielał im głosu podczas trwania obrad w Sali Kolumnowej. Podjęte działania pozostają więc w oczywistej sprzeczności z normą art. 182 (w tym zwłaszcza ust. 2), art. 184 oraz art. 188 regulaminu Sejmu. Doszło w ten sposób do naruszenia nie tylko postanowień regulaminu Sejmu, ale także złamana została Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora. W szczególności naruszona została dyspozycja art. 14 ustawy, w której stwierdza się, że poseł podczas wykonywania swoich obowiązków ma (m.in.) prawo do uczestniczenia w rozpatrywaniu projektów ustaw i uchwał oraz do uczestniczenia w dyskusjach nad sprawami rozpatrywanymi przez Sejm”.

3) Możliwa ścieżka odpowiedzialności

W zakresie podejrzenia popełnienia wskazanego w pkt 2 przestępstwa z art. 231 § 1 kk – postępowanie przygotowawcze winno być prowadzone przez organy ścigania w tym Prokuraturę – a ewentualna odpowiedzialność ustalana będzie finalnie przez sądy powszechne.

Marek Kuchciński – Marszałek Sejmu

Podejrzenie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w związku z organizacją obrad Sejmu w Sali Kolumnowej

Podejrzanie popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 kk

Zagrożenie odpowiedzialnością – kara pozbawienia wolności do lat 3.

PROJEKT ROBOCZY
listyHamby.pl